

Տ. ՏԱՃԱՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՏՈՒՐՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ՊԱՅԼՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ ՍԱՏՈՒՑՎԱԾ
ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆՍԱՅ ԴԱՏԱՐԱԳԻՆ

(20 հունիսի, 2021 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Ազգ շար եւ շնացող՝ նշան խնդրէ, եւ նշան մի՛ տացի
նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի»
(Մատթ. ԺԲ. 39):

Սիրելիներ,

Տեր Հիսուս Քրիստոսի վերոհիշյալ խոսքերը հանդիմանական պատասխանն են այն պահանջի, որով դպիրներից ու փարիսեցիներից ոմանք դիմել էին՝ ասելով. «Վարդապէ՛տ, ուզում ենք մի նշան տեսնել Քեզանից» (Մատթ. ԺԲ. 38): Թեեւ Քրիստոս մինչ այդ բազում նշաններ էր նրանց ցույց տվել, այնուհանդերձ նրանք ցանկանում էին իրենց տեսածից բոլորովին այլ՝ հատուկ նշանի կամ հրաշքի ականատես դառնալ: Տեր Հիսուս, սակայն, նրանց պահանջը մասամբ մերժելով, նախատում է՝ վերջիններիս «շար ու շնացող սերունդ» անվանելով: Հարց է ծագում. ինչո՞ւ է Քրիստոս այդ կերպ վարվում նրանց հետ:

Հին Կտակարանում Աստծու եւ Իսրայելի միջեւ ճշմարիտ կապը կամ Աստծու ուխտն Իսրայելի ժողովրդի հետ Երեմիան, Եզեկիելը, Ովսեեն եւ մյուս մարգարեները բազմիցս ներկայացրել են տղամարդու եւ կնոջ սուրբ ամուսնուկցյան տեսանկյունից՝ դրանից շեղումը համարվելով շնություն եւ դավաճանություն: Օրինակի համար՝ Իսրայելի ապականությունները նկարագրելիս Աստված Երեմիա մարգարեի բերանով ասում է. «Իսրայելի բնակչությունն ամբողջովին տարվեց շնությամբ եւ բռնվեց դրամեջ, արձակեցի նրան, ապահարզանի թուղթ տվեցի ձեռքը, ու ես տեսա, որ նրա ուխտադրուժ քույրը՝ Հուդան, չգարհուրեց, այլ գնաց եւ ինքն

էլ պոռնկացաւ» (Երմ. Գ. 8): Ապա շարունակում է՝ ասելով. «Եւ ինչպէս կինն է անարգում իր ամուսնուն, այնպէս էլ դու անարգեցիր Ինձ, ո՛վ Իսրայելի տուն» (Երմ. Գ. 20): Ովսէե մարգարեի միջոցով եւս Աստված, ի ցույց դնելով Իսրայելի անհավատարմությունն Իր հանդեպ, ասում է. «Նրա որդիներին չեմ ողորմի, որովհետեւ պոռնկության որդիներ են, քանի որ սաստիկ պոռնկացաւ նրանց մայրը եւ ամոթահար արեց նրանց» (Ովս. Բ. 6—7): «Զկա ճշմարտություն նրանց մեջ, ո՛չ էլ ողորմություն եւ Աստծու գիտություն երկրի վրա: Անեծք, ստություն, սպանություն, գողություն եւ շնություն ողողել են երկիրը, եւ արյունն արյանն են խառնում» (Ովս. Դ. 1—2):

Ինչպէս տեսնում ենք, Աստծու հետ վերոհիշյալ ուխտը խախտելը ոչ միայն սոսկ դավաճանություն է որակվել, այլ երբ Իսրայելի ժողովուրդը կենդանի եւ ճշմարիտ Աստծու փոխարեն սկսել է երկրպագել այլ աստվածներին. դրանով իսկ անհավատարմություն ցուցաբերելով Աստծու հանդեպ՝ շնացողի անուն է վաստակել: Տեր Հիսուս նույն Իսրայելի ժողովրդի մարգարեների բառերով էլ հենց բնութագրում է նշանի ցուցադրման պահանջով Իրեն դիմած բազմությանը, քանի որ Իր ժամանակի Իսրայելի սերունդը հրաժարվեց հավատալ եւ ընդունել Իրեն որպէս Մեսիա՝ այդպիսով ապացուցելով, որ իրենք անհավատարիմ են ճշմարիտ Աստծուն եւ Նրա նոր ուխտի ծրագրին: Իսրայելի ժողովուրդը Տիրոջ կողմից համարվեց հոգով շնացող, որովհետեւ իր բնական ամուսնուն՝ ճշմարտության խոսքը կամ օրենքը, եւ կենդանի Աստծուն թողնելուց զատ՝ ամուսնացաւ ստի ու կեղծիքի հետ:

Սուրբ Պողոս առաքյալն ասում է. «Ինձ հաճելի է Աստծու օրենքը ներքին մարդու տեսանկյունից, բայց իմ անդամների մեջ ուրիշ օրենք եմ տեսնում, որ մարտնչում է իմ մտքի օրենքի դեմ եւ ինձ գերի է պահում մեղքի օրենքին, որ իմ անդամների մեջ է» (Հռոմ. է. 23): Այդ «ուրիշ օրենքը» պատճառ է դառնում հոգու շնության, այն հոգու, որն իբրեւ հարս իրեն փեսա պետք է ունենա Աստծու մարմնացած ու մարդացած Խոսքը՝ Տեր Հիսուս Քրիստոսին, սակայն մեղք գործելով ու շնանալով դավաճանում է իր Տիրոջն ու Փեսային՝ Քրիստոսին:

Այնուամենայնիվ, Աստված մարգարեների միջոցով մեծ հույս է ներշնչում Իրենից հեռացած այն մեղավորներին, որոնք անառակ որդու պէս հայրական տնից հեռանալուց հետո մի օր գուցե վերադառնան իրենց ողորմած Տիրոջ մոտ: «Ինձնից հեռացած որդիներ, դարձե՛ք Ինձ

մոտ, որպեսզի ես ձեզ տիրեմ» (Երմ. Գ.14): «Ես ձեզ վրա չեմ բարկանա, քանզի ես ողորմած եմ,— ասում է Տերը,— ձեր դեմ հավիտյան ոխ չեմ պահի» (Երմ. Գ.12): «Դարձե՛ք, որդիներ, դարձե՛ք, եւ ես կբուժեմ ձեր վերքերը» (Երմ. Գ. 22):

Տեր Հիսուս եւս իր անսպառ գութն ու ողորմությունն է ցույց տալիս՝ հասկացնելով, որ ամեն դեպքում կա մեկ նշան, որ պիտի ցույց տրվի չար ու շնացող սերնդին՝ Իսրայելի ժողովրդին, եւ այն Հովնան մարգարեի նշանն է: Ավետարանում կարդում ենք. «Ինչպես որ Հովնանը երեք օր ու երեք գիշեր մնաց կեսի փորի մեջ, նույնպես եւ մարդու Որդին երեք օր ու երեք գիշեր կմնա երկրի ընդերքում» (Մատթ. ԺԲ. 40): Փաստորեն, այդ նշանը ցույց է տալիս մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի կենսատու մահը եւ հրաշափառ հարությունը, իրողություններ, որոնք եկան ու հաստատեցին, որ Տեր Հիսուս ճշմարիտ Մեսիան է՝ Աստծու Միածին Որդին: Հենց այդ հրաշք նշանն էր, որն Իսրայելի ժողովուրդն այդպես էլ չընդունեց: Նրանց կամեցած նշանը պիտի ի հայտ գար Քրիստոսի դեմ կատարած իրենց իսկ հանցագործության հետեւանքով: Այո՛, նրանք մեղավոր են Տեր Հիսուսի մահվան մեջ, բայց Հովնան մարգարեի նշանի մասին հիշեցնելով ու դրա հետ համեմատելով՝ Քրիստոս Իսրայելի ժողովրդին հնարավորություն էր տալիս՝ հետագայում այդ ամենը կատարված տեսնելուց հետո իրեն որպես Փրկիչ եւ Օծյալ ընդունելու եւ հավատալու համար:

Արդ, սիրելիներ, ի՞նչ է այսօրվա պատգամը: Քանի որ Տեր Հիսուս Աստծու Որդին է, եւ նա փեսան է իրեն հավատացող մարդկային հոգու, եւ այդ նույն հոգին իր հարսն է, Քրիստոսին մերժելը նույնն է, ինչ մեկ ուրիշի պատճառով սեփական կնոջը կամ ամուսնուն մերժելը: Հետեւաբար շնացող անձը կամ սերունդը նա է, որ դավաճան եւ անհավատարիմ է Քրիստոս Աստծուն: Տեր Հիսուս նախատում է բոլոր նրանց, ովքեր մարդու նկատմամբ չարություն եւ Աստծու հանդեպ շնություն են գործում՝ դրանով իսկ անհավատարմություն ցուցաբերելով հենց իր հանդեպ: Այս ամենով հանդերձ՝ քանի որ մեր Տերը մարդասեր եւ ողորմած Աստված է, խոստացավ եւս մեկ ու վերջին նշանը ցույց տալ համայն մարդկությանը: Այդ միակ ու անկրկնելի նշանը հանուն մարդու եւ աշխարհի փրկության Քրիստոսի մահը, երեքօրյա թաղումն ու հարությունն են: Ուստի քանի դեռ ուշ չէ, հարկավոր է, որ եթե մեր մեղքերի պատճառով դավաճանել ու հեռացել ենք Աստծուց, ապա աշխարհումք եւ զղջումով վերադառնանք մեր միակ Փրկչի՝ Տեր Հիսուս Քրիստոսի մոտ, եւ ինչպես Ինքն է

խոստանում՝ չի բարկանա մեզ վրա, որովհետեւ անոխակալ եւ ողորմած է, ավելին՝ կբուժի մեր բոլոր վերքերը՝ սպեղանի դնելով դրանց վրա: Թող մեր փրկության համար մարմնով մեռած ու հարություն առած Աստծու Որդին ըստ մեր ունեցած հավատքի մեզ արժանի դարձնի մեր կյանքը՝ մարդկանց նկատմամբ բարության եւ Աստծու հանդեպ հավատարմության մեջ ապրելու այսօր եւ հավիտյանս. ամեն:

